

C265 – CUL30

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

29 mei 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de uitzending in de bioscoop van een VRT-televisiereeks

1

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de uitzending in de bioscoop van een VRT-televisiereeks

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, via de VRT-website www.deredactie.be vernam ik dat de nieuwe VRT-fictiereeks 'De Keyser van de smaak', over een familie jeneverstokers in Hasselt, dit najaar eerst integraal in de bioscoop te zien zal zijn en pas later als televisiereeks op Eén. Ik heb nog niet kunnen achterhalen wanneer men dit op het kleine scherm zal uitzenden.

Ik heb wel gelezen dat er geen langspeelfilm komt. In de bioscoop zullen de tien afleveringen na elkaar getoond worden in een marathonsessie van 9,5 uur. Regisseur Frank Van Passel haalt naar eigen zeggen de mosterd bij het theaterstuk Ten Oorlog van wijlen De Blauwe Maandag Compagnie, dat 10 uur duurde. Men heeft het al eens uitgetest, het was leuk, dus het is wel eens plezant om dat mee te maken.

Mijnheer de minister, ik heb de vraag gesteld om duidelijkheid te brengen in een aantal elementen. We hebben in dit Vlaams Parlement, in de resolutie die op 15 maart 2006 unaniem werd goedgekeurd, aan de Vlaamse Regering gevraagd om erover te waken dat programma's gefinancierd met algemene middelen bij een eerste uitzending geen meerkost voor de kijker mogen betekenen en niet marktverstoring mogen werken.

Deze resolutie bewijst natuurlijk de snelheid waarmee alles in het medialandschap evolueert. Binnen een jaar zullen er waarschijnlijk weer nieuwe dingen bekeken worden. Dat is positief, want men blijft creatief. Maar de geest van de resolutie was duidelijk: wat met overheids-geld wordt geproduceerd door de openbare omroep moet eerst gratis aan de kijkers worden aangeboden, en dus niet tegen betaling op een betaalzender, via internet, in de bioscoop of op dvd.

We hebben een gelijkaardige discussie gehad met de VRT in het najaar van 2006 over de aanbidding van een nieuwe reeks van Flikken via een betaalzender vooraleer de reeks op tv werd uitgezonden. U herinnert zich het zogenaamde Flikken-incident.

Ik zeg nogmaals dat het niet *sensu stricto* in de resolutie staat, ik geef dat grif toe. We moeten ook zeggen dat het geen productie van de VRT op zich is. Het is een productie van het bedrijf Caviar Films, met de VRT als belangrijke partner, maar ook het Vlaams Audiovisueel Fonds, de provincie Limburg en de stad Hasselt, uitgeverij Lannoo en uitgeverij Concentra, tax shelter en de Communauté française de Belgique investeren in deze belangrijke historische reeks. De VRT heeft geen bijdrage van 50 percent in het totale budget. Ik geef dat gewoon mee als achtergrond, want ik zeg al op voorhand dat het niet *sensu stricto* is zoals in de resolutie staat.

Als de VRT nog andere creaties mogelijk maakt, en op zich heb ik daar geen probleem mee, rijst de vraag – zeker als men het rapport van het Rekenhof leest, maar dat is een debat voor binnen enkele weken – of niet creatief gezocht moet worden naar een kader, zodat we niet telkens een discussie hebben. Ik vind het allemaal bespreekbaar en wil geen vergelijking maken met Flikken, maar ik vind het wel de moeite om ter sprake te brengen en te bespreken hoe het beleid daarmee omgaat.

Mijnheer de minister, was u op de hoogte van dit initiatief van de VRT? Bent u van mening dat dergelijk initiatief indruist tegen de geest van de hogervermelde resolutie. Ik spreek wel over de geest, want ik nuanceer het voor een deel, maar ik vind het wel belangrijk. Welke stappen kunnen worden ondernemen zodat de VRT deze resolutie alsnog uitvoert? Dat is misschien niet goed geformuleerd, maar men moet toch een bepaald kader uitwerken voor dergelijke producties waar men met veel belastinggeld aan werkt.

Ik begrijp dat een aantal dingen mogelijk moeten zijn, maar ik denk dat het belangrijk is om op een of andere manier een strategie te ontwikkelen, zodat het telkens transparant en duidelijk is.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer Decaluwe, we hebben die resolutie hier gemaakt, maar ik ben minder ongerust, omdat de betrokkenheid van de VRT bij deze productie wat minder is. Maar ik denk dat we toch waakzaam moeten zijn.

We hebben in het verleden al gemerkt dat we vaak in vertrouwen en met goodwill dingen toestaan, omdat we vinden dat het voor alle partijen een win-winsituatie is. Maar achteraf blijkt dan toch dat we beter op een andere

manier hadden geoordeeld. Daarom wil ik me aansluiten bij de bezorgdheid van de heer Decaluwe.

We moeten een duidelijk kader scheppen. Ik blijf het ook moeilijk hebben met de audioproducties van de VRT. Dat is natuurlijk een andere kwestie, maar die heeft er wel iets mee te maken. Dit is minder marktverstoring, maar die audioproducties zijn compleet marktverstoring. Ik denk dat we daar eens serieus over moeten nadenken.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de voorzitter, eigenlijk is alles min of meer door de collega's gezegd. Ik wil wel zeggen dat ook in mijn ogen er misschien een beetje een gevaar is voor het scheppen van een precedent. Misschien zal dit verklaard worden als een soort van artistiek project. Ik weet immers niet of het als een normale bioscoopfilm of als een normaal bioscoopbezoek kan worden beschouwd, want de mensen moeten een hele dag in de bioscoop doorbrengen.

Misschien moeten we inderdaad een kader schetsen en bepalen wat kan en wat niet kan.

De heer Dany Vandenbossche: Ik meen dat we inderijd geen rekening hebben gehouden met previews in bioscopen. Recentelijk, zeker de afgelopen twee jaar, kennen Vlaamse films en Vlaamse producties vaak een groot succes, ook al werden ze niet gemaakt als bioscoopfilm. Een goed voorbeeld hiervan is de reeks 'Faits Divers' van VTM. Met name een aantal films van jonge regisseurs zijn heel succesvol dankzij de previews in de bioscopen. De film 'Aanrijding in Moscou', van een Gentse regisseur, heeft een aantal prijzen weggekaapt in Cannes en blijft maar draaien in de bioscoop, ook al werd de film oorspronkelijk gemaakt voor de reeks van VTM.

Ik veronderstel dat het in deze zaak gaat om Frank Van Passel, iemand die al meer dan één film heeft gemaakt, en wellicht werd afgesproken om de film eerst een tijdlang in de bioscoop te draaien en pas daarna op de televisie te tonen. Men gaat er trouwens ook van uit dat bioscoopbezoekers niet de grootste televisiekijkers zijn.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer Vandenbossche, ik heb de film 'Aanrijding in Moscou' ook gezien. Het is een prachtige Vlaamse film, die terecht internationaal scoort. Dit is heel goed nieuws op cultureel vlak en op het vlak van de media in Vlaanderen. Wat u vernoemde, onder meer het geven van kansen aan jonge regisseurs, zijn fantastische initiatieven in samenwerking met het VAF, maar ze gaan over de commerciële zender.

De heer Dany Vandenbossche: Neen, dit gaat over de openbare omroep.

De heer Johan Verstreken: 'Faits Divers' was van VTM.

De heer Dany Vandenbossche: Ik weet wat u wilt zeggen, maar ik wou u voor zijn. Ik weet immers heel goed dat de reeks 'Faits Divers' op de commerciële omroep werd getoond, omdat de VRT heeft geweigerd om aan de reeks mee te werken. Ondertussen is dit veranderd en is er een samenwerking met het VAF.

De heer Johan Verstreken: Dat klopt en dat kwam trouwens ook uitvoerig aan bod tijdens de hoorzitting met de mensen van het VAF. We vonden het jammer dat de VRT niet wou samenwerken voor dergelijke reeksen.

Ik vind toch ook dat we rekening moeten houden met de opmerkingen van de collega's. Soms geeft men een vingertje, maar waar eindigt het? We moeten een kader scheppen. Op zich is er geen probleem met eenmalige zaken ter ondersteuning van iets of om een reeks bekend te maken bij het grote publiek. Soms kan het een win-winsituatie zijn, maar toch moeten we enige voorzichtigheid aan de dag leggen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het antwoord op de vragen van de heer Decaluwe is twee keer 'neen'. Het gaat inderdaad om een coproductie en de actoren werden al opgesomd. De belangrijkste zijn de VRT, die in het kader van de coproductie bepaalde rechten kreeg in bepaalde tijdsvensters, onder meer de opennetrechten, Caviar Films nv, die de exploitatie van de bioscooprechten krijgt met een beding dat een vertoning in de bioscoop voorrang krijgt op het open net, en het VAF, dat financiële steun gaf aan de reeks.

Een aantal onder u vragen naar een kader hiervoor, maar dat is er al. Het 'Kader Merchandising en Nevenactiviteiten' werd door de raad van bestuur goedgekeurd, en dat staat expliciet de bioscoopreleases van programma's of afleveringen van reeksen toe.

Er zijn ook de richtlijnen 'Televisie zonder Grenzen' en 'Audiovisuele mediadiensten' en daarin wordt bepaald: "De lidstaten zorgen ervoor dat onder hun bevoegdheid vallende aanbieders van mediadiensten geen cinematografische werken uitzenden buiten de met de houders van rechten overeengekomen tijdvakken." Dus ook hier een zorg voor de bioscoopuitzending of het bioscooppubliek, zoals de heer Vandenbossche al zei.

Tot slot wil ik u ook wijzen op de nieuwe beheersovereenkomst van het VAF die uitdrukkelijk bepaalt dat projecten in samenwerking met Vlaamse televisieomroepen, enkel nog ondersteund zullen worden voor

zover deze projecten een “regulier vertoningspotentieel hebben in het professionele zalencircuit”, met andere woorden, als het project dus normaal in de bioscoop kan worden vertoond. Het gaat over films uit de categorieën fictie, animatie en documentaire.

Ik meen dus niet dat het nodig is om maatregelen te nemen. De zaak-Flikken was een andere casus.

Het is goed dat er een vernieuwde samenwerking is tussen de VRT en het VAF. Bepaalde collega's hadden daarop aangedrongen, en het is goed dat die samenwerking er is, want zo kunnen aan een aantal creatieve mensen kansen worden gegeven. De samenwerking maakt trouwens deel uit van de nieuwe pax media.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik heb geen last van het project op zich, maar ik vind wel dat we waakzaam moeten zijn, want het is altijd hetzelfde met de kleine lettertjes en de interpretaties ervan. Over zaken die met belastinggeld worden gemaakt, was de geest van de teksten duidelijk. Ik weet dat dit niet expliciet gespecificeerd was en dat er misschien over twee jaar nog iets anders zal opduiken.

Ik heb er alle begrip voor dat het VAF zegt dat producties met de VRT in de bioscopen vertoond moeten kunnen worden, maar we kunnen ons ook afvragen of dit vooraf moet gebeuren of achteraf. Dat is het punt van discussie.

Het kader van de raad van bestuur waarnaar u verwijst, ken ik – maar ja ...

Ik herhaal dat ik met het project op zich geen probleem heb, maar laten we alstublieft waakzaam blijven bij ander projecten. We moeten het signaal blijven geven dat het parlement waakzaam is, zodat men niet zomaar dingen kan maken met belastinggeld waarvoor het publiek eerst moet betalen en die pas daarna op het open net komen, ongeacht over welke drager het gaat.

Ik herhaal dat ik begrip heb voor deze kwestie, maar dat we waakzaam moeten blijven. Als we dit project onze volledige steun zouden geven, dan voorspel ik dat we over een jaar over weer totaal andere dingen zullen discussiëren. Ik vraag om waakzaam en voorzichtig te zijn, niet om de creativiteit te fnuiken. Ik ben op mijn hoede tegenover de VRT, niet tegenover het VAF en de regisseurs, die mensen moeten immers creatief zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
